

Pellervo-Seura ry.

Lehdistötiedote 2/3

Osuustoiminnan Vuosikirja 2012

KULUTTAJAOSUUSTOIMINTA

23.8.2012

S-RYHMÄ SELVIN VOITTAJA

Myös sähkö- ja puhelinosuuskunnat pärjäävät hyvin

Osuustoiminta-lehden parinkymmenen vuoden jatkuvassa tulosvertailussa kuluttajaosuustoimintaa edustava S-ryhmä on ollut selvästi suurin voittaja. Myös 11 puhelinosuuskuntaa ja seitsemän sähköosuuskuntaa edustavat kuluttajaosuustoimintaa ja nekin pärjäsivät viime vuonna hyvin.

S-ryhmän talous on esimerkillisessä kunnossa. Erinomainen kannattavuus ja vahva tase ovat mahdollistaneet poikkeuksellisen mittavat investoinnit. Viime ja kuluvana vuonna investointitaso ylittää 500 miljoonaa euroa.

Palvelukyky parantunut koko ajan

S-ryhmän osuuskauppojen menestys näkyy mm. myynnin ja markkinaosuuksien jatkuvana kasvuna, palveluverkoston merkittävänä parantumisena myös maaseudulla ja jäsenten palkitsemisessa. Jäsenistön määrä on samalla noussut tänä vuonna jo yli kahden miljoonan.

Uudet toimipaikat ovat kymmenessä vuodessa lisääntyneet 452 myymälää tai muuta toimipistettä. Viime vuonna niitä oli Suomessa jo 1643. Kun S-ryhmä toimii monialaisesti, niin mukana luvussa ovat myös esim. hotellit ja ravintolat.

S-ryhmä tarjoaa n. 42 000 työpaikkaa, joista viime vuonna syntyneitä uusia työtilaisuuksia oli peräti 2500. S-osuuskaupat ovat pystyneet kulkemaan suhdanteisiin nähden vastavirtaan.

Osuuskuntien jäseniä palkitsevat bonukset ovat viime vuosina levinneet osuuskaupoista monille muillekin aloille kuten osuuspankkeihin ja keskinäiseen vakuutustoimintaan, mutta S-ryhmä on edelleen suurin bonusten maksaja.

Viime vuonna S-ryhmän osuuskaupat maksoivat bonuksia 360 miljoonaa ja kuluvan vuoden alkupuoliskolla 182 miljoonaa euroa (+6,6 %). Myös Tradeka maksaa bonuksia, muttei enää julkista summaa.

Kritiikkiä tulostietojen panttaamisesta

Osuustoiminta-lehti kritisoi S-ryhmää sen merkittävien ketjujen tulostietojen panttaamisesta. Esimerkiksi ABC-ketjun, autokaupan ja kasvavien ulkomaan toimintojen todellista kannattavuutta ei pystytä tällä hetkellä neutraalisti ja luotettavasti arvioimaan.

Tiedetään, että esimerkiksi Pietariin suunnitellut n. 30 Prismaa tulevat ostovolyymien kasvun kautta tuomaan ryhmälle mittavan hyödyn, mutta toiminnan tuloksellisuus jää asiakasomistajilta nykyisin täysin pimentoon. Toisaalta esim. ot-lihatalot ovat nyt avoimesti raportoineet myös tappioistaan eri maissa.

Todennäköisesti S-ryhmän tulos kuitenkin käynnistämisvaiheen jälkeen tulee olemaan vähintään kohtuullinen. Elokuussa SOK tiedotti kymmenennen Prismän avaamisesta Pietariin.

Eekoo jälleen paras osuuskauppa

Liiketaloudellisesti selvästi paras osuuskauppa oli nyt toisena vuonna peräkkäin Etelä-Karjalan Eekoo. Pohjois-savolainen PeeÄssä sai hopeaa ja keskipohjalainen KPO pronssia.

Pian yhdistyvät kymenlaaksolaiset Ok Ympyrä ja Ok Ympäristö olivat puolestaan parhaita jäsenistönsä palkitsijoita. Ympyrällä jäsenbonukset, ylijäämän palautus ja osuuspääoman korko nousivat 2011 keskimäärin 281 euroon ja Ympäristöllä 268 euroon.

Raumalainen Ok Keula sai pronssia jakamalla pelkästään bonuksia, jotka nousivat keskimäärin 264 euroon. Lähes samaan lukemaan nousivat SSO ja Keskimaa.

Sähköosuuskunnat pärjäsivät hintavertailussa

Sähkön hinta on jatkuvasti kiristyneestä verotuksesta huolimatta hieman laskenut kuluttajille. Kuluttajia aidosti edustavilla sähköosuuskunnilla on siinä tärkeä tehtävänsä.

Kesäkuussa sähkön keskihinta kaukolämmön piirissä olevalla pientalollisella oli n. 15 snt/kWh. Viime vuonna suomalainen sai ostovoimaan suhteutettuna EU maista toiseksi edullisinta sähköä (2500–5000 kWh/v). Tätä kilpailuetua kylmässä Suomessa on välttämätöntä vaalia.

Energiamarkkinaviraston hintavertailuissa erityisesti Muonion Sähköosuuskunta, Keskusosuuskunta Oulun Seudun Sähkö, Haukiputaan Sähköosuuskunta ja Jylhän Sähköosuuskunta ovat pärjänneet merkillepantavan hyvin. Lisäksi Ahvenanmaalla toimii kaksi ruotsinkielistä sähköosuuskuntaa, joista pienempi tuottaa tuulienergiaa, ja manner-Suomessa yksi, Jeppo Kraft.

Oulun Seudun Sähkö on sähköosuuskunnista suurin, siihen kuuluu 12 pientä paikallista osuuskuntaa. Sen liikevaihto oli n. 43 miljoonaa euroa ja sillä oli jäseniä reilut 15 000. Myös se on todennut bonusten käytön energian myyntihinnassa hyväksi tavaksi palkita jäsenistöä. Sähkön siirto hinnassa bonuksia ei voi käyttää.

Uusia toimijoita sähköalalle

Sähkömarkkinat saivat myös uuden osuustoiminnallisen toimijan, kun S-ryhmä perusti oman sähkönhankintayhtiön S-Voima Oy:n. Se on mukana myös Fennovoiman ydinvoimalahankkeessa Pyhäjoelle.

Lisäksi S-ryhmä omistaa yhdessä ST1:n kanssa myös Tuuliwatti Oy:n. Sen suunnitelmat ovat kunnianhimoiset: 400 miljoonan euron investointiohjelma. Vuoteen 2016 mennessä neljännes S-ryhmän sähköstä tuotettaisiin tuulivoimalla.

Kainuu ja Iisalmi yhdistivät voimansa

Suomessa toimii edelleen 11 puhelinosuuskuntaa, vaikka Kainuun puhelinosuuskunta ja Iisalmen Puhelin viime vuonna yhdistivät liiketoimintansa uuteen Kaisanet Osakeyhtiöön. Alueelliset osuuskunnat säilyvät sen omistajina ja jäsentensä edunvalvojina.

Vastaavatyypistä osuuskunta + oy -rakennetta käyttävät myös jäsenmäärältään suurin Pohjanmaan puhelinosuuskunta PPO sekä Savonlinnan Puhelinosuuskunta ja Ålands Telefonandelslag. PPO:lla oli 27 000 ja kaikilla puhelinosuuskunnilla yhteensä 107 000 jäsentä.

Puhelinosuuskunnat ovat poikkeuksellisen vakavaraisia, omavaraisuus oli keskimäärin 77 %. Ne ovat pystyneet notkeasti investoimaan myös uuteen informaatioteknologiaan. Ryhmän kännykkäoperaattorina toimii DNA. Yhdentoista perinteisen puhelinosuuskunnan lisäksi alalle on viime vuosina syntynyt muutamia uusia laajakaistaosuuskuntia.

Mauno-Markus Karjalainen

Katso myös Pellervo-Seuran vuonna 2009 julkaisema opas Vuoden tulos (2. uudistettu painos):

www.pellervo.fi/tuotteet/text/vuoden_tulos.pdf

LISÄTIETOJA: toimituspäällikkö Mauno-Markus Karjalainen, Osuustoiminta-lehti, 09 – 4767 5588, 040 – 778 1129,

mauno-markus.karjalainen@pellervo.fi, www.osuustoiminta.coop/ot

Muut Osuustoiminnan Vuosikirjan 2012 tiedotteet:

- **VALIO SUOMEN PARAS OSUUSTOIMINTAYRITYS (tuottajaosuustoiminta)**
- **PALVELUOSUUSTOIMINNASSA OP-POHJOLA VAKAA YKKÖNEN (palvelu- ja pienosuustoiminta)**